

Управління освіти міської ради м. Костянтинівки
Костянтинівська загальноосвітня школа І - ІІІ ступенів №5
Костянтинівської міської ради Донецької області

**Тема: « Квадрат. Обчислення периметра квадрата.
Розпізнавання геометричних фігур»**
*(урок математики в 2 класі з використанням технології
інтерактивного навчання)*

Підготувала: Толочка М. В.,
вчитель вищої кваліфікаційної
категорії, старший учитель

Тема. Квадрат. Обчислення периметра квадрата. Розпізнавання геометричних фігур.

Мета. Поглибити знання учнів про квадрат, навчити знаходити його периметр, удосконалювати навички розпізнавання геометричних фігур, вміння застосовувати різні прийоми знаходження суми та різниці двоцифрових чисел, складати та розв'язувати задачі за малюнком. Розвивати пізнавальну активність, спостережливість, логічне мислення, уміння формувати висновки, працювати в команді та приймати рішення, здійснювати взаємо- та самоконтроль, аналіз своєї діяльності, вільно висловлювати власну думку; формувати соціальну, комунікативну компетентність. Виховувати толерантність, культуру спілкування.

Обладнання: таблиці з назвами рис людини та девізом уроку, індивідуальні картки успішності, набір геометричних фігур з числами, схеми-опори для фронтальної роботи, картки для парної та групової роботи, палички, таблиці з наборами фігур, Богданович М. В., Лищенко Г. П. Математика для 2 класу загальноосвітніх навчальних закладів. – К.: «Генеза», 2012.

Тип уроку : комбінований.

Хід уроку

I. Організаційний момент. Психологічне налаштування.

Вправа «Мікрофон»

- Добрий день, дорогі друзі! Ми починаємо урок. А на уроці ми...

Оберіть зі списку якостей ті, які б взяли з собою сьогодні на урок. Обґрунтуйте свою відповідь.

- уважні
- розумні
- організовані
- розгублені
- активні
- кмітливі
- галасливі

- То ж девізом нашого уроку будуть слова :

Видумуй, пробуй, твори!

Розум, фантазію прояви!

Активним, уважним будь!

І про кмітливість не забудь!

2. Інструктаж учителя

- Сьогодні ми працюємо з карткою успішності, яка допоможе вам оцінити свою діяльність на уроці. На кожному етапі уроку можна отримати бал. Чим більше балів, тим вищий рівень навчальних досягнень! А значить - ти переможець! (У картці успішності діти роблять відмітки «+» чи «-» у відповідному місці біля умовних позначень.)
- Згадаємо умовні позначення карти успішності.

УМОВНІ ПОЗНАЧЕННЯ:

Перевірка домашнього завдання

Відомі знання, що знадобляться на уроці

Вивчення нових знань

Робота в парах

Робота в групах

Візьму на замітку

II. Перевірка домашнього завдання.

1. Гра « Плещи та топай».

- Перевіримо домашнє завдання. Прочитайте відповіді прикладів № 257. У випадку правильної відповіді – плещете в долоні, неправильної – топаєте. Не помилиться той, хто буде уважно слухати.
- Молодці! Ви правильно розв'язали всі приклади і були уважними під час перевірки!
- Які приклади було розв'язувати найскладніше? Поясніть прийоми обчислень.

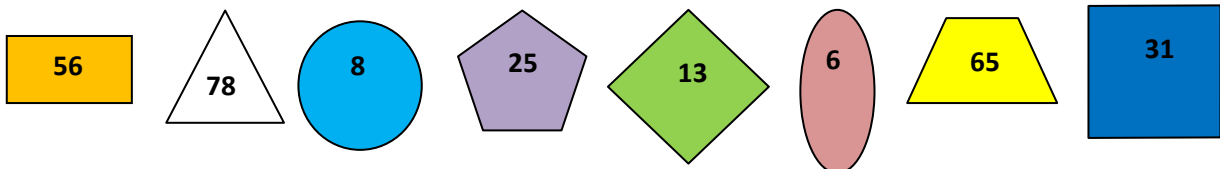
2. Взаємоперевірка

- Для перевірки задачі №258 обміняйтеся зошитами, перевірте розв'язання задачі. Оцініть роботу свого товариша в картці успішності.

III . Актуалізація знань.

1. Каліграфічна хвилинка

- Випишіть двоцифрові числа, подані на геометричних фігурах в порядку зростання.

- Як назвати одним словом усі, фігури, в яких розташувались двоцифрові числа? (*Многокутники.*)

- Назвіть ці фігури.

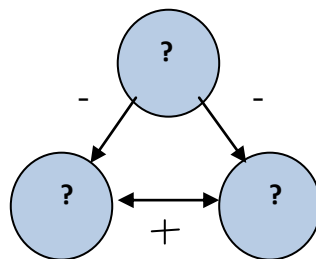
- Які характерні особливості прямокутників?

- Визначте периметр прямокутника, якщо довжина його сторін 4см та 6 см.

2. Усна лічба.

а) Складання рівностей.

- З поданими на многокутниках числами складіть сімейство рівностей. При необхідності можете скористатися схемою-опорою:

Діти складають наступні приклади:

$$31 + 25 = 56$$

$$65 + 13 = 78$$

$$25 + 31 = 56$$

$$13 + 65 = 78$$

$$56 - 25 = 31$$

$$78 - 65 = 13$$

$$56 - 31 = 25$$

$$78 - 13 = 65$$

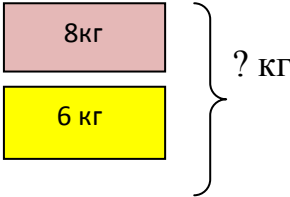
- Які знання використали для складання сімейства рівностей? (*Правило додавання і віднімання двоцифрових чисел; зв'язок додавання і віднімання; переставна властивість додавання.*)

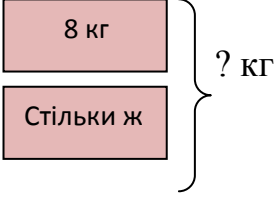
- Ці знання знадобляться нам сьогодні для подальшої роботи з прикладами.

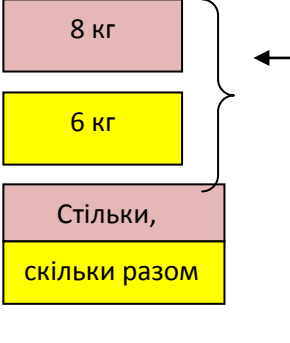
б) Робота в парах.

- За поданою схемою усно складіть та розв'яжіть задачу (на вибір), використавши числа, подані на фігурах, що не належать до многокутників. Які це фігури? Оберіть один із трьох варіантів завдання.

Картка для парної роботи

а)

б)

в)

- Оцініть свою роботу в картці успішності. Поставте «+», якщо володієте необхідним для опанування нової теми багажем знань.

III. Оголошення теми і мети уроку. Мотивація навчальної діяльності.

- Прочитайте тему уроку. Визначте, чому навчимося на уроці.

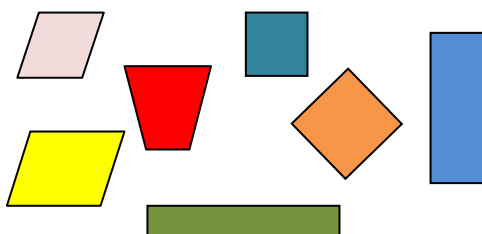
- Чого ви очікуєте від уроку? Де застосуємо ці знання?

IV. Вивчення нових знань.

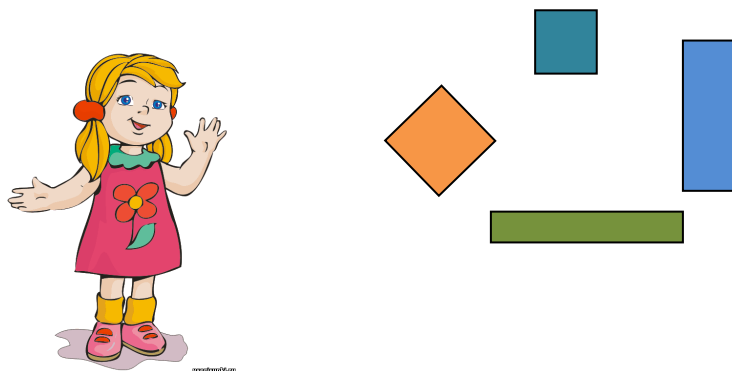
1. Групова робота.

- На уроці математики Петрик, Галинка та Сергійко отримали однаковий набір многокутників і завдання: відібрати групу фігур з однаковими властивостями.

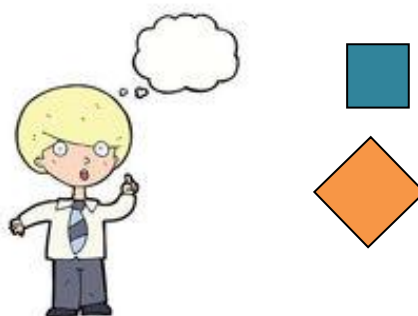
Петрик узяв усі чотирикутники.

Галинка – усі прямокутники.

А Сергійко – тільки квадрати.

- Вчителька оцінила учнів високою оцінкою? Доведіть, що діти впоралися із завданням.

- Об'єднайтеся в групи, оберіть одну з фігур: «Чотирикутники», «Прямокутники», «Квадрати». Оберіть лідера і дайте відповіді на питання: «Чотирикутники»

-Які характерні особливості мають усі чотирикутники?

«Прямокутники»

- Які характерні особливості мають усі прямокутники?

«Квадрати»

- Які спільні риси чотирикутників і прямокутників мають квадрати? Яка у них характерна особливість?

(Після обговорення учні роблять висновок, що квадрат можна назвати і многокутником, і чотирикутником, і прямокутником. А його особливість у тому, що це прямокутник, у якого всі сторони рівні.)

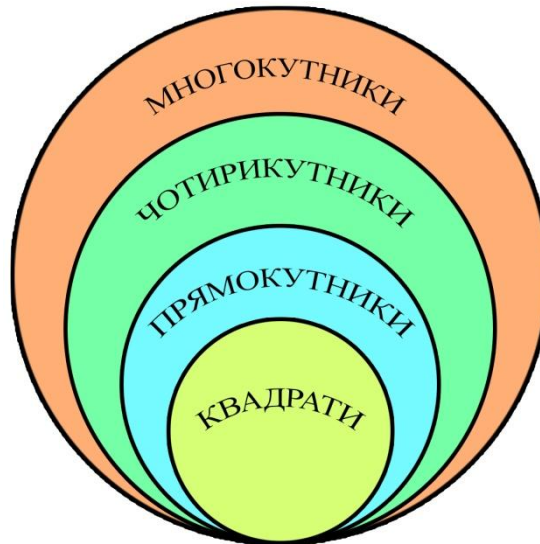
2. Робота з діаграмою Венна.

- Якщо усі згруповані фігури ми умовно позначимо колом, то яке коло буде найбільшим? Яке найменшим? Підпишіть ці кола і вкладіть їх одне в одне від більшого до меншого.

- Яку думку ми довели наочно?

(На дошці з'являється зразок діаграми.)

Діаграма Венна

- Така діаграма допоможе вам швидко, у разі необхідності, пояснити особливості многокутників. А якщо ми можемо пояснити щось іншим, ми самі добре розбираємося в цьому і від того – успішні та щасливі!

Фізпауза

- Пропоную відпочити і разом виконати запальний танок у виконанні групи «Малдіви» - «Якщо ти щасливий». Вас будуть запитувати: «Ти щасливий? То роби з нами так!» Рухи цього таночку дуже веселі та прості. Ми будемо тупати ніжками, плескати в долоньки та стрибати догори. Ну що, спробуємо?!

(Танок виконується на мотив пісні «Если весело живется».)

Ти – щасливий?

То роби за нами так!

Ти – щасливий?

То роби за нами так!

Повтори, як ми, так само,

У долоні плескай з нами!

Покажи, що ти щасливий!

Робим так!

*Ти – щасливий?
То роби за нами так!
Ти – щасливий?
То роби за нами так!
Повтори, як ми, так само,
І отак зроби ногами.
Покажи, що ти щасливий!
Робим так!*

*Ти – щасливий?
То роби за нами так!
Ти – щасливий?
То роби за нами так!
Повтори разом із нами
І щасливими стрибками
Покажи, що ти – щасливий!
Робим так!*

*Ти – щасливий?
То роби за нами так!
Ти – щасливий?
То роби за нами так!
Повтори, як ми, так само,
І пошурхай разом з нами!
Покажи, що ти – щасливий!
Робим так!*

IV. Закріплення знань, умінь і навичок.

1. Робота із паличками.

- Викладіть із паличок квадрат.
- Скільки паличок використали?
- Які вони за розміром? (*Однакові*)
- Виміряйте довжину палички . (*5 см*)
- Знайдіть периметр квадрата зі стороною 5 см. ($5 + 5 + 5 + 5 = 20$ (*см*))
- Оцініть свою діяльність за новим матеріалом у картці успішності.

2. Самостійна робота.

Виконання завдання № 260 (на знаходження периметра квадрата).

3. Робота над задачею. Вправа «Займи позицію»

- Нам часто доводиться розв'язувати різні життєві ситуації, пов'язані з числами та обчисленнями. Цьому ми вчимося на уроках математики, розв'язуючи задачі. За поданим малюнком (№ 262) складіть задачу.

У кошику лежало 5 кг слив, а у відрі – 8 кг слив. У ящику – стільки, скільки в кошику й відрі разом. Скільки слив було в ящику?

(Діти колективно складають короткий запис задачі та план розв'язання.)

У кошику – 5кг	}	←
У відрі – 8кг		
У ящику - ? кг		

План розв'язання задачі

- 1) Скільки слив у ящику?
- 2) Скільки слив всього?

- Об'єднайтеся в групи, обравши певну позицію.

I позиція:

При розв'язанні задачі обґрунтую міркування:

$$5 + 8 + 13 = 26 \text{ (кг)}$$

II позиція

При розв'язанні задачі обґрунтую міркування:

$$13 + 13 = 26 \text{ (кг)}$$

Відповідь: у ящику лежало 26 кг слив.

- Який спосіб розв'язання є раціональнішим? Тепер ви можете (за бажанням) змінити позицію і перейти в іншу групу. Скажіть, чому ви це зробили?

(Я зрозумів, що для запису такого ходу розв'язання задачі витрачаємо менше часу, а також легше виконувати обчислення.)

- Поверніться на свої місця і запишіть свій варіант розв'язання. *(Один – два учні виконують цю роботу на дошці.)*

4. Диференційована робота над прикладами.

I група – самостійно; після самоперевірки складають подібні приклади на додавання і віднімання двоцифрових чисел, здійснюють взаємоперевірку.

II група – разом з коментуючим учнем, який пояснює прийоми обчислень.

Після такої роботи учні самостійно складають по одному прикладу на додавання і віднімання двоцифрових чисел.

(Діти вільно обирають ступінь складності виконання завдання.)

5. Розв'язання життєвих ситуацій.

1) Оленка оздоблює квадратну рамку кольоровою стрічкою. Скільки стрічки слід взяти Оленці для оздоблення рамки?

(Оленці слід виміряти довжину сторони рамки та додати це число 4 рази.

Сума довжин сторін вказує, скільки сантиметрів стрічки потрібно для всієї рамки.)

2) Прямокутник сказав: «Я – квадрат». Квадрат відповів: «А я – прямокутник». Хто з них правий? Поясніть. *(Кожний квадрат є прямокутником, але не кожний прямокутник є квадратом.)*

V. Рефлексія.

- Чи виправдалися ваші очікування від уроку? Які знання ви можете взяти собі на замітку? Де застосувати?

- Підрахуйте свої бали і визначте свій рівень успішності сьогодні на уроці.

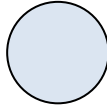
5 – 6 балів - «Я – молодець! У мене все вийшло!

3 – 4 бали - «У мене були труднощі, але я на правильному шляху!

Картка успішності

Загальна сума балів

VI. Домашнє завдання (на вибір).

- 1) С. 45. Розв'язати приклади № 263, задачу № 264.
- 2) С. 45. Розв'язати приклади № 263; скласти задачу, подібну до задачі № 264.

Список використаних джерел

1. Богданович М. В. , Лишенко Г. П. Математика для 2 класу загальноосвітніх навчальних закладів. – К.: «Генеза», 2012.
2. Гісь О. М., Філяк І. В. Математика. Підручник для 2 класу загальноосвітніх навчальних закладів. Частина друга. – Харків: «Ранок», 2017.
3. Ярош Г. О., Седова Н. М. Сучасний урок у початковій школі. 33 уроки з використанням технології критичного мислення. – Харків: Видавнича група «Основа», 2005.

Інтернет-джерела

1. <http://divovo.in.ua/d-mocik-b-v-interaktivne-navchannya-na-urokah-matematiki-v-poc.html/> Моцик Н. Д. , Моцик Б. В. Інтерактивне навчання на уроках математики в початкових класах.
2. http://osvita.ua/school/lessons_summary/edu_technology/24922/ Подкопаєва Е.В. Інтерактивні методи навчання на уроках математики.
3. <https://www.youtube.com/watch?v=ICyFLC7SKbg/> Фізкультхвилинка - Якщо ти щасливий.
4. <http://maryanivkaschool.klasna.com/en/article/organizatsiinii-moment-na-urotsi-praktika-innovats.html/> Цимбал О. М. Організаційний момент на уроці: практика, інновації.

5. <http://dspace.udpu.org.ua:8080/> Шевчук І. Використання інтерактивних технологій на уроках математики в початкових класах.